

Підсумки діяльності кредитних установ за 9 місяців 2016 року

Станом на 30.09.2016 у Державному реєстрі фінансових установ налічувалось 673 кредитні установи (табл. 1), у тому числі:

- 521 кредитна спілка;
- 122 інші кредитні установи;
- 30 юридичних осіб публічного права.

Таблиця 1

Кількість кредитних установ у Державному реєстрі фінансових установ

Реєстрація кредитних установ	Станом на 30.09.2014	Станом на 30.09.2015	Станом на 30.09.2016
Кількість кредитних установ, всього	711	720	673
<i>у тому числі:</i>			
кредитних спілок	589	589	521
інших кредитних установ	92	101	122
юридичних осіб публічного права	30	30	30

Станом на 30.09.2016 кількість кредитних установ у порівнянні з аналогічною датою минулого року зменшилася на 47 одиниць, або на 6,5%. Кількість кредитних спілок зменшилася на 68 одиниць (на 11,5%). У той же час кількість інших кредитних установ збільшилася на 21 одиницю (на 20,8%). Кількість юридичних осіб публічного права не змінилася.

Також у Державному реєстрі фінансових установ налічувалося 1 656 відокремлених підрозділів кредитних установ, у т.ч. 575 відокремлених підрозділів кредитних спілок та 1 081 відокремлений підрозділ інших кредитних установ.

За територіальною ознакою найбільша кількість кредитних установ зареєстрована в таких областях:

- м. Києві та Київській області – 152 (22,6%);
- Луганській – 48 (7,1%);
- Харківській – 40 (5,9%);
- Донецькій – 39 (5,8%);
- Дніпропетровській – 30 (4,5%).

Аналіз діяльності кредитних установ проведено на підставі поданих звітних даних за 9 місяців 2016 року.

Результати діяльності кредитних установ та динаміку основних показників їх діяльності наведено в табл. 2.

Динаміка основних показників діяльності кредитних установ

Кредитні установи	Станом на 30.09.2014	Станом на 30.09.2015	Станом на 30.09.2016	Темпи приросту, %	
				30.09.2015/ 30.09.2014	30.09.2016/ 30.09.2015
Кредитні спілки					
Кількість зареєстрованих кредитних спілок	589	589	521	0,0	-11,5
Кількість членів КС, (тис. осіб)	910,6	751,7	678,3	-17,5	-9,8
Кількість членів КС, які мають внески на депозитних рахунках, (тис. осіб)	35,8	26,8	24,6	-25,1	-8,2
Кількість членів КС, які мають діючі кредитні договори, (тис. осіб)	214,5	169,9	153,2	-20,8	-9,8
Загальні активи, (млн. грн.)	2 598,8	2 193,0	2 193,1	-15,6	0,0
Капітал, (млн. грн.)	1 271,5	1 009,7	1 202,1	-20,6	19,1
Кредити, надані членам КС (залишок на кін. періоду), (млн.грн.)	2 321,7	1 924,9	1 851,9	-17,1	-3,8
Внески членів КС на депозитні рахунки (залишок на кін. періоду), (млн. грн.)	1 102,6	905,5	839,7	-17,9	-7,3
Інші кредитні установи					
Кількість зареєстрованих інших кредитних установ	92	101	122	9,8	20,8
Загальні активи, (млн. грн.)	11 798,1	16 065,1	21 483,8	36,2	33,7
Капітал, (млн. грн.)	2 622,8	2 660,1	3 915,5	1,4	47,2
Обсяг виданих кредитів, (млн. грн.)	4 150,9	6 083,1	11 412,7	46,5	87,6
Юридичні особи публічного права					
Кількість зареєстрованих юридичних осіб публічного права	30	30	30	0,0	0,0
Загальні активи, (млн. грн.)	7 258,5	10 193,9	7 561,4	40,4	-25,8
Капітал, (млн. грн.)	1 417,8	1 537,7	1 674,2	8,5	8,9
Обсяг виданих кредитів, (млн. грн.)	2 749,0	2 395,0	6 191,8	-12,9	158,5

Кредитні спілки

Станом на 30.09.2016 кількість кредитних спілок становила 521, відокремлених підрозділів — 575.

За кількістю членів кредитних спілок лідирують Львівська область (111,3 тис. осіб), Івано-Франківська (61,8 тис. осіб), м. Київ та Київська область (58,7 тис. осіб) та Закарпатська (49,8 тис. осіб).

Лідерами за розмірами активів є кредитні спілки м. Києва та Київської області (566,4 млн. грн.), Харківської (205,1 млн. грн.), Херсонської (180,2 млн. грн.) та Львівської областей (166,8 млн. грн.).

За результатами 9 місяців 2016 року, як і раніше, більшість кредитних спілок 231 (61,9%) об'єднує невелику кількість членів – до 1,0 тис. осіб. При цьому достатньо велика кількість кредитних спілок 131 (35,1%) об'єднує від 1,0 тис. до 10,0 тис. членів. Розподіл кредитних спілок за кількістю членів наведено в табл. 3 та зображено на рис. 3.

Таблиця 3

Розподіл кредитних спілок за кількістю членів

Показник	Станом на 30.09.2015	Станом на 30.09.2016
до 1 тис. осіб	244	231
від 1 тис. до 10 тис. осіб	150	131
від 10 тис. до 20 тис. осіб	9	7
більше 20 тис. осіб	3	4
Всього (кількість поданих звітних даних)	406	373

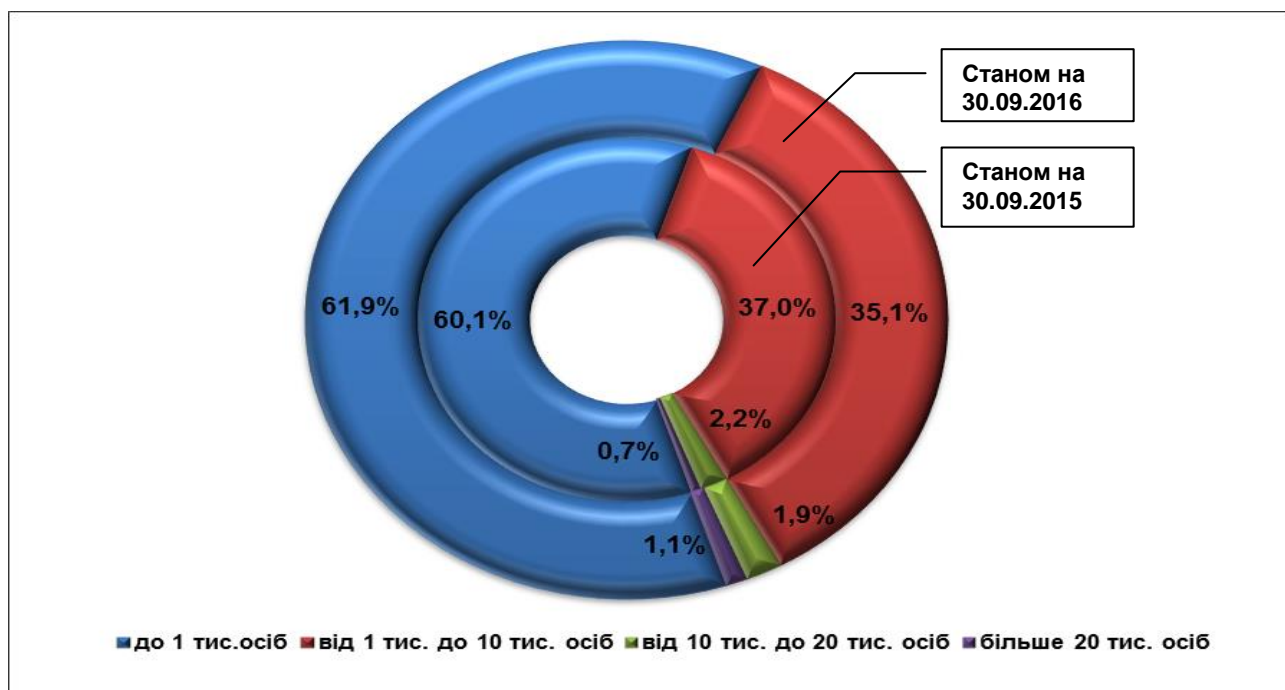


Рис. 3. Групування кредитних спілок за кількістю членів станом на 30.09.2016

Станом на 30.09.2016 **кількість членів кредитних спілок** становила **678,3 тис. осіб**, що на 73,4 тис. осіб (9,8%) менше, ніж за відповідний період 2015 року. Також відбулося зменшення і в структурі членів кредитних спілок. Так, зменшилися частки членів кредитних спілок, які мають діючі кредитні договори, з 169,9 тис. осіб до 153,2 тис. осіб та членів кредитних спілок, які мають діючі депозитні договори, з 26,8 тис. осіб до 24,6 тис. осіб.

Крім того, відбулося зменшення частки інших осіб, які не користуються послугами кредитних спілок, але залишаються їх членами, з 555,0 тис. осіб до 500,5 тис. осіб (рис. 4).

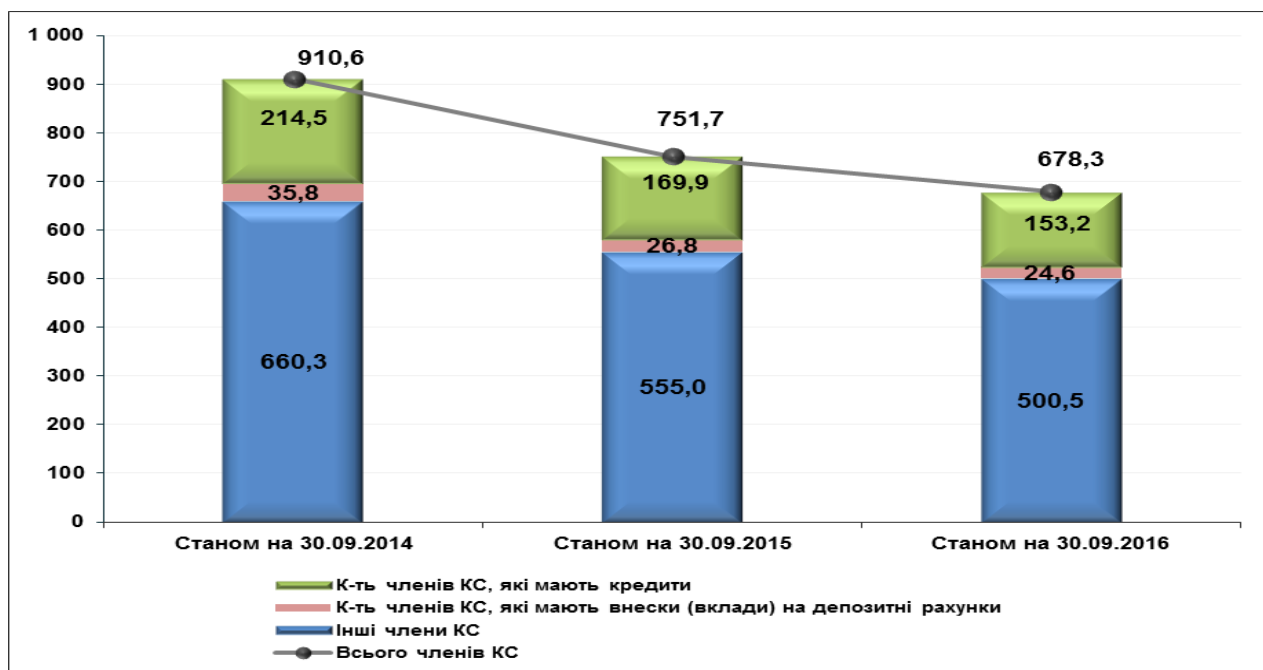


Рис. 4. Динаміка кількості членів кредитних спілок (тис. осіб)

Система кредитних спілок станом на 30.09.2016 порівняно з аналогічною датою 2015 року демонструє збільшення капіталу (рис. 5.).

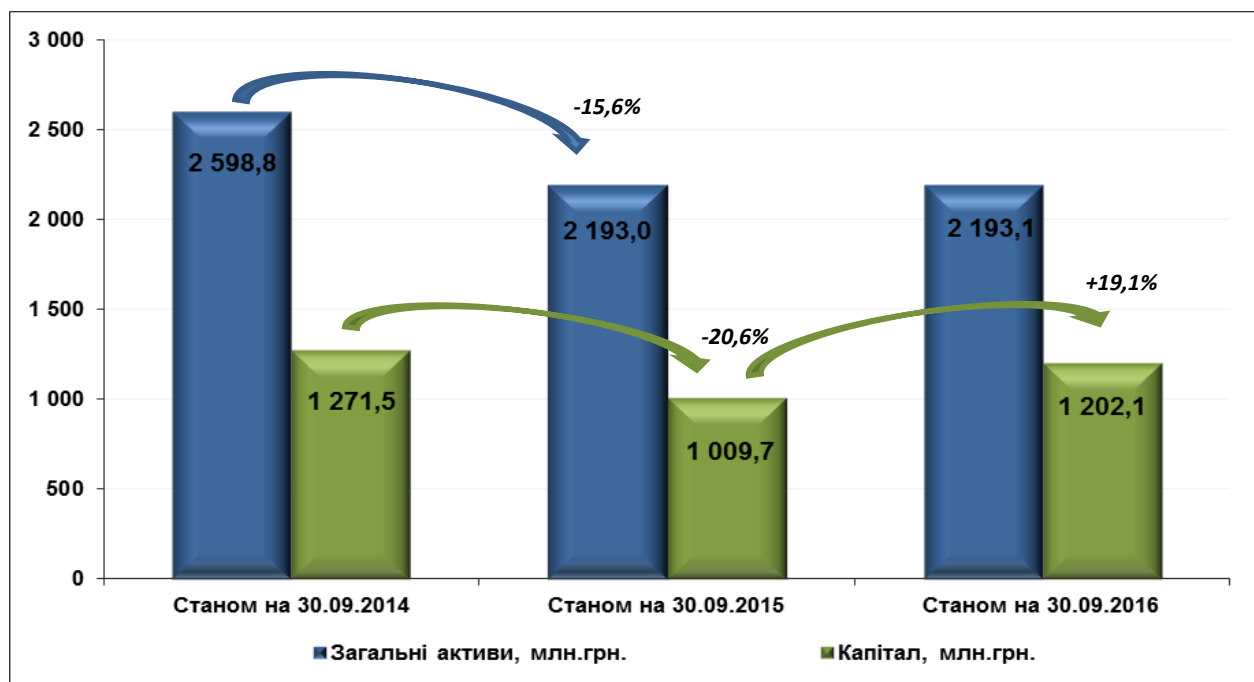


Рис. 5. Динаміка основних показників діяльності кредитних спілок

Загальний обсяг активів кредитних спілок станом на 30.09.2016 залишився майже на рівні минулорічного показника і становить **2 193,1 млн. грн.**

Загальний обсяг капіталу станом на 30.09.2016 становить **1 202,1 млн. грн.** та порівняно з 30.09.2015 збільшився на 192,4 млн. грн., або на 19,1%.

Загальний капітал сформовано на:

- 45,6% (548,0 млн. грн.) за рахунок пайових внесків членів кредитних спілок;
- 39,2% (471,8 млн. грн.) за рахунок резервного капіталу;
- 8,8% (106,1 млн. грн.) за рахунок додаткового капіталу;
- 6,3% (76,1 млн. грн.) за рахунок нерозподіленого доходу.

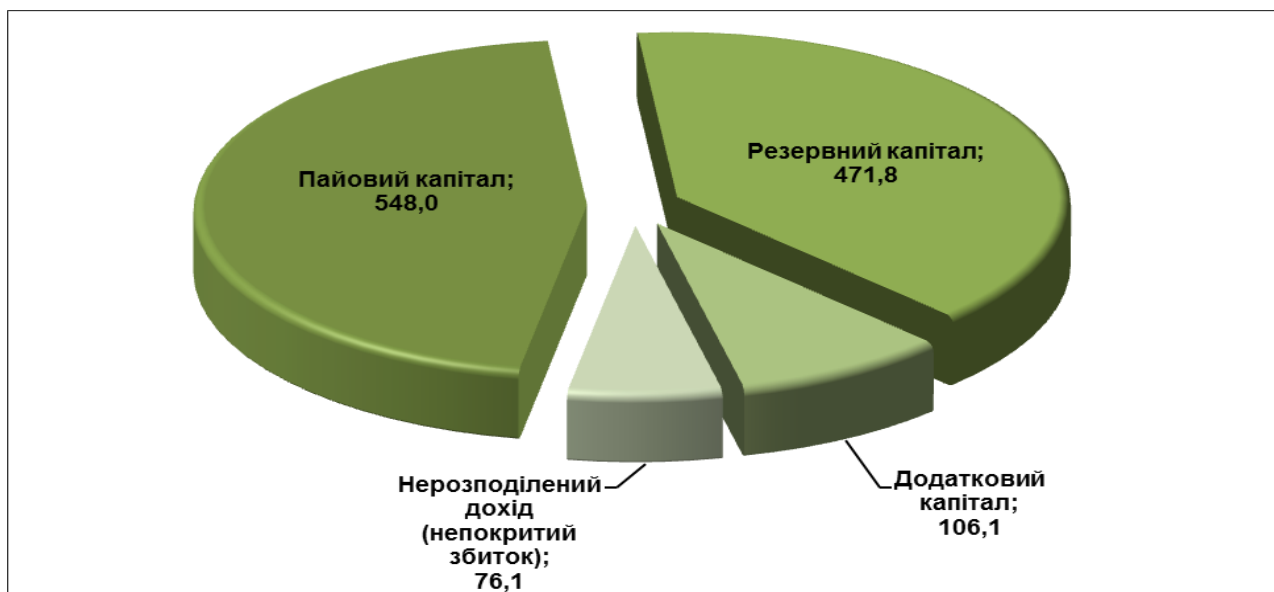


Рис.6. Структура капіталу станом на 30.09.2016 (млн. грн.)

Групування кредитних спілок за обсягом активів станом на 30.09.2016 наведено в табл. 4.

Таблиця 4

Розподіл кредитних спілок за обсягом їх активів станом на 30.09.2016

Групи кредитних спілок за обсягом активів	Обсяг активів групи кредитних спілок, млн.грн.	Частка активів, що належать до групи, %	Кількість кредитних спілок, що належать до групи	Частка кредитних спілок, що належать до групи, %
більше 100 млн. грн.	491,7	22,4	4	1,1
50 -100 млн. грн.	104,9	4,8	2	0,5
10 – 50 млн. грн.	951,8	43,4	44	11,8
5 – 10 млн. грн.	207,5	9,4	30	8,0
1 – 5 млн. грн.	387,4	17,7	160	42,9
до 1 млн. грн.	49,8	2,3	133	35,7
ВСЬОГО	2 193,1	100,0	373	100,0

Дані таблиці 4 свідчать, що в загальному обсязі активів найбільшу частку (43,4%) становить група із 44 кредитних спілок (11,8% від кількості кредитних спілок, які подали звітні дані за 9 місяців 2016 року) з обсягом активів від 10 до 50 млн. грн.

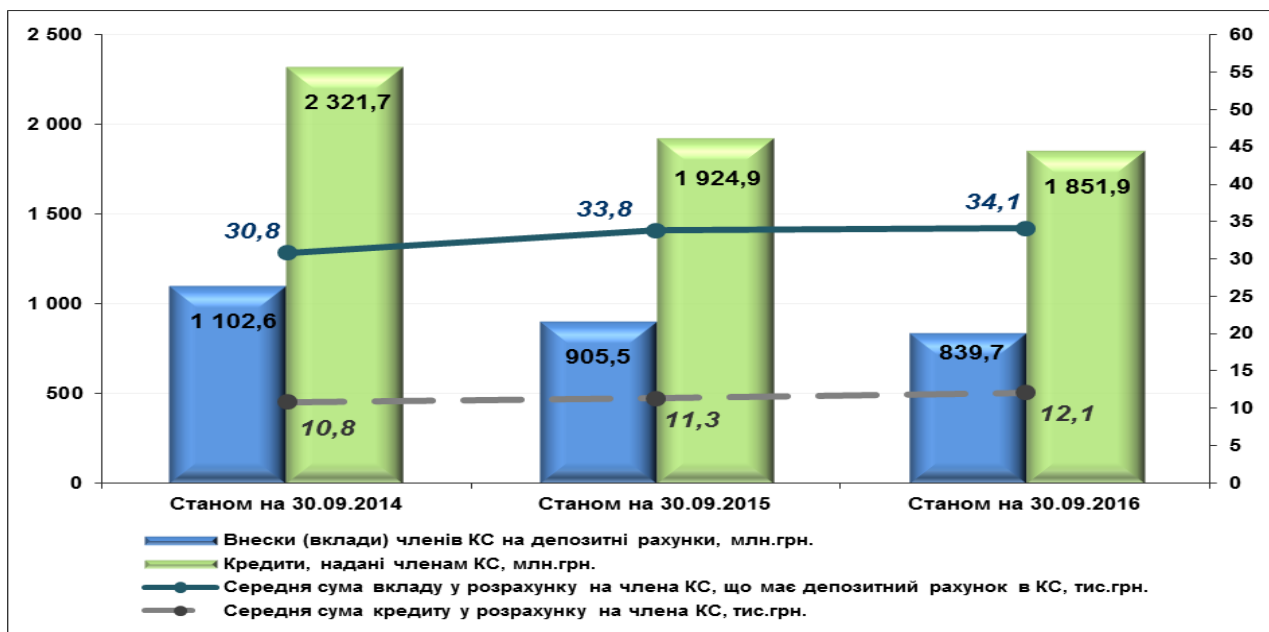


Рис. 7. Динаміка кредитування та залучення внесків членів кредитних спілок

Обсяг кредитного портфеля перевищує обсяг залучених депозитних внесків (вкладів) більше ніж у 2 рази.

Станом на 30.09.2016 **кредити, надані членам кредитних спілок**, становлять **1 851,9 млн. грн.** та порівняно з відповідним періодом 2015 року зменшилися на 3,8% (73,0 млн. грн.). Середній розмір кредиту на одного члена кредитної спілки, який має кредит, станом на 30.09.2016 становить 12,1 тис. грн. (на 30.09.2014 – 10,8 тис. грн., на 30.09.2015 – 11,3 тис. грн.).

Станом на 30.09.2016 на **депозитних рахунках** членів кредитних спілок обліковувалось вкладів на загальну суму **839,7 млн. грн.**, що менше на 7,3% (65,8 млн. грн.), ніж за аналогічний період минулого року. Середня сума внесків на депозитні рахунки становить 34,1 тис. грн. (станом на 30.09.2014 – 30,8 тис. грн., станом на 30.09.2015 – 33,8 тис. грн.).

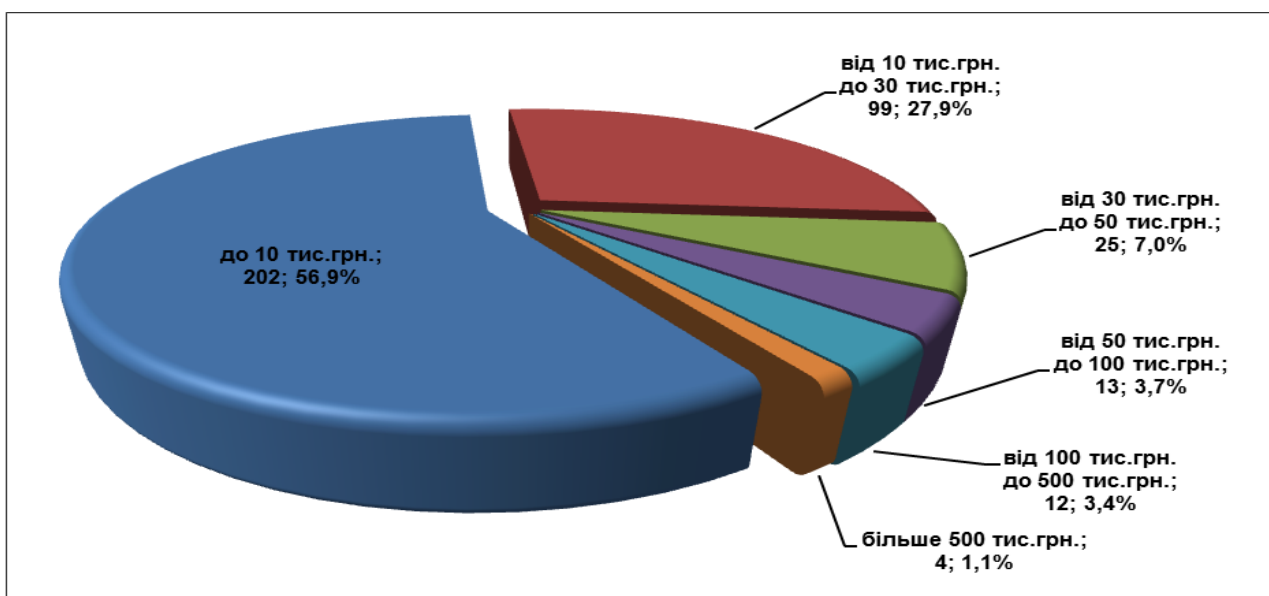


Рис. 8. Групування кредитних спілок за наданими кредитами на одного позичальника станом на 30.09.2016

Із загальної кількості кредитних спілок, які подали звітні дані за 9 місяців 2016 року, 355 кредитних спілок (95,2%) надали кредити членам спілки. У 202 кредитних спілок (56,9%) середній показник по наданих кредитах на одного позичальника менший 10,0 тис. грн. Питома вага активів таких кредитних спілок у загальному обсязі активів становить 41,3% (854,1 млн. грн.).

У четвертій частині кредитних спілок (99) показник середнього розміру кредиту на 1 позичальника від 10,0 до 30,0 тис. грн. Частка активів таких кредитних спілок у загальному обсязі активів становить 20,7% (428,3 млн. грн.).

У чотирьох кредитних спілках показник середнього розміру кредиту перевищує 500,0 тис. грн.

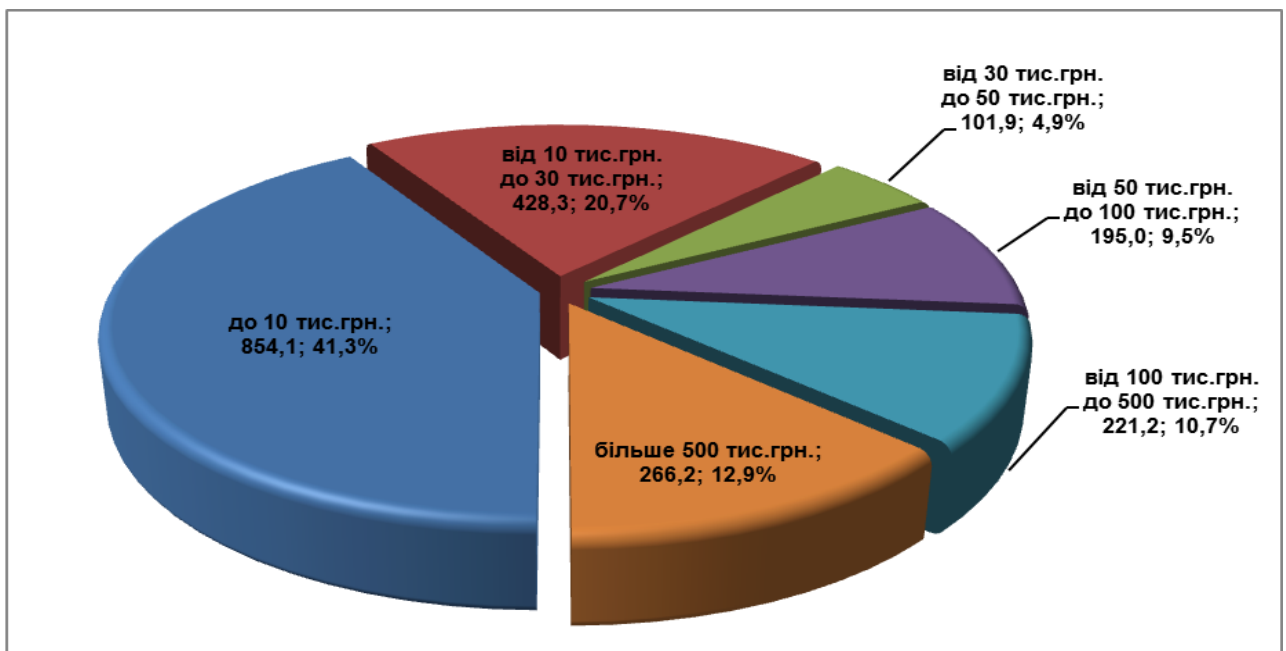


Рис. 9. Групування кредитних спілок за обсягами активів залежно від показника середнього кредиту на 1 позичальника станом на 30.09.2016 (млн. грн.)

Структура заборгованості за простроченими та неповерненими кредитами представлена в табл. 5 та на рис. 10.

Таблиця 5

Структура заборгованості за простроченими та неповерненими кредитами

	Станом на 30.09.2015		Станом на 30.09.2016	
	Сума, млн.грн.	Питома вага, %	Сума, млн.грн.	Питома вага, %
1-й рівень прострочення (31-90 днів)	54,4	11,1	55,1	14,1
2-й рівень прострочення (91-180 днів)	41,2	8,4	32,2	8,3
3-й рівень прострочення (181-365 днів)	70,9	14,5	40,5	10,4
більше 12 місяців	322,6	66,0	262,1	67,2
Всього	489,1	100,0	389,9	100,0

Станом на 30.09.2016 загальна сума заборгованості становить 389,9 млн. грн., що на 99,2 млн. грн. (20,2%) менше, ніж за відповідний період 2015 року. У структурі заборгованості з прострочених і неповернених кредитів кредитів переважають неповернені кредити терміном понад 12 місяців, питома вага яких становить 67,2% (262,1 млн. грн.).



Рис. 10. Питома вага прострочених кредитів у кредитному портфелі кредитних спілок

Показник частки простроченої заборгованості у кредитному портфелі кредитних спілок станом на 30.09.2016 становить 21,1%, що на 4,3 в.п. менше, ніж станом на 30.09.2015.

Найбільший попит мають споживчі кредити 59,6% від суми кредитів (1 106,4 млн. грн.). У складі споживчих кредитів кредити на придбання автотранспорту становлять 3,9% (43,4 млн. грн.); на придбання аудіотехніки, відео та побутової техніки 4,2% (46,5 млн. грн.) та на інші потреби – 91,9% (1 016,5 млн. грн.).

Друге місце посідають кредити, надані на придбання, будівництво та ремонт нерухомого майна – 19,9% (370,3 млн. грн.). Найменшу частку в загальному обсязі виданих кредитів 3,0% (55,6 млн. грн.), як і в попередні періоди, має кредитування ведення фермерських господарств.

Найбільш ризиковими є:

- комерційні кредити (станом на 30.09.2016 середній кредит становить 32,0 тис. грн.). Простроченість понад три місяці мають 32,3% (43,7 млн. грн.) кредитів;

- кредити, надані на придбання аудіо-, відео-, побутової техніки та комп'ютерів (середній кредит – 5,2 тис. грн.). Простроченість понад три місяці мають 22,9% (10,7 млн. грн.) кредитів.

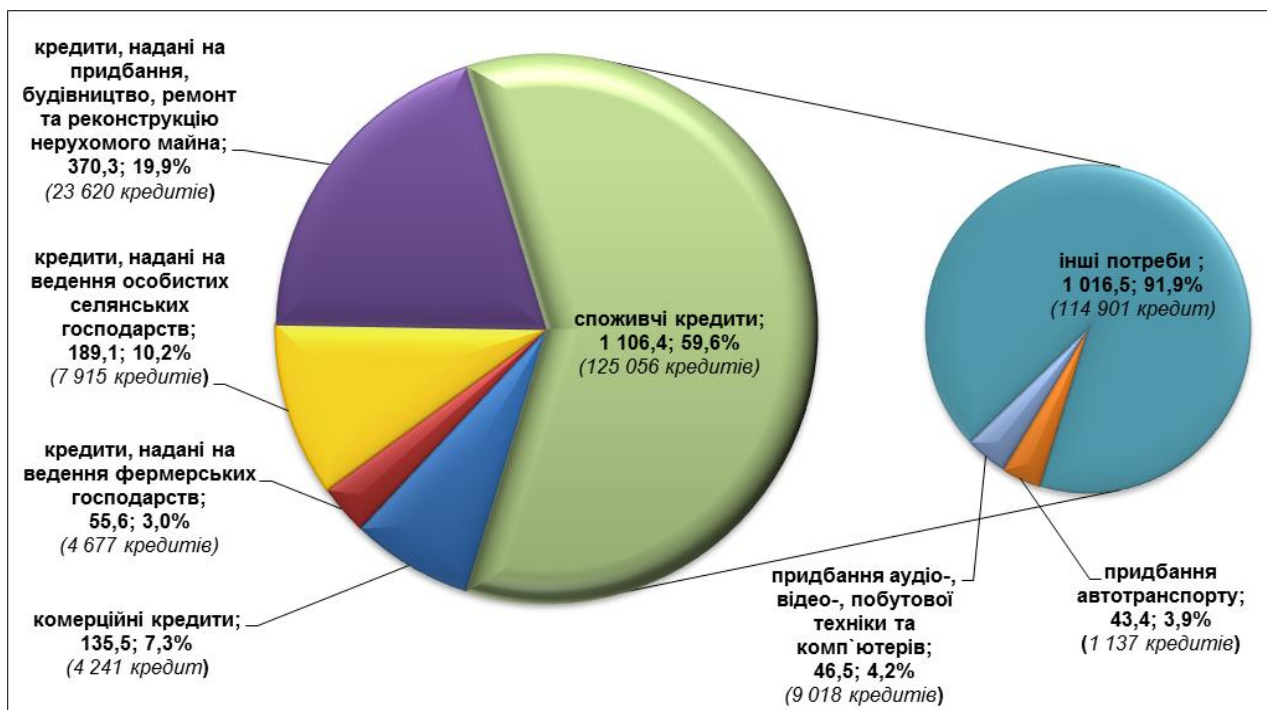


Рис. 11. Структура кредитів за видами станом на 30.09.2016 (млн. грн.)

Діапазон середньозважених відсоткових ставок за кредитами, які надані членам кредитних спілок, досить широкий. Найбільша кількість кредитних спілок – 121 (32,4%) – надають кредити за середньозваженою ставкою в межах від 40% до 50% річних (табл. 6). Майже половина кредитних спілок (52,2%) надають своїм членам кредити за відсотковою ставкою в межах від 30% до 50% річних.

Таблиця 6

Розподіл кредитних спілок за середньозваженими відсотковими ставками за кредитами станом на 30.09.2016

Інтервали відсоткових ставок	Кількість кредитних спілок, які подали звітні дані за 9 місяців 2016 року	Частка від загальної кількості кредитних спілок, %
До 10 %	39	10,5
10% - 20%	18	4,8
20%-30%	20	5,4
30%-40%	74	19,8
40%-50%	121	32,4
50%-60%	59	15,8
60%-70%	27	7,3
70%-80%	2	0,5
Більше 80%	13	3,5
Всього	373	100,0

У структурах кредитного та депозитного портфелів кредитних спілок значні частки припадають на кредити та депозити строком понад 12 місяців та строком від 3 до 12 місяців.

Станом на 30.09.2016 у кредитному портфелі найбільшу частку – 51,7% (957,3 млн. грн.) – становлять кредити з терміном погашення від 3 до 12

місяців. Також значну частку (45,7%) мають кредити з терміном погашення понад 12 місяців. Частка кредитів з терміном погашення до 3 місяців у загальному кредитному портфелі становить 2,6%.

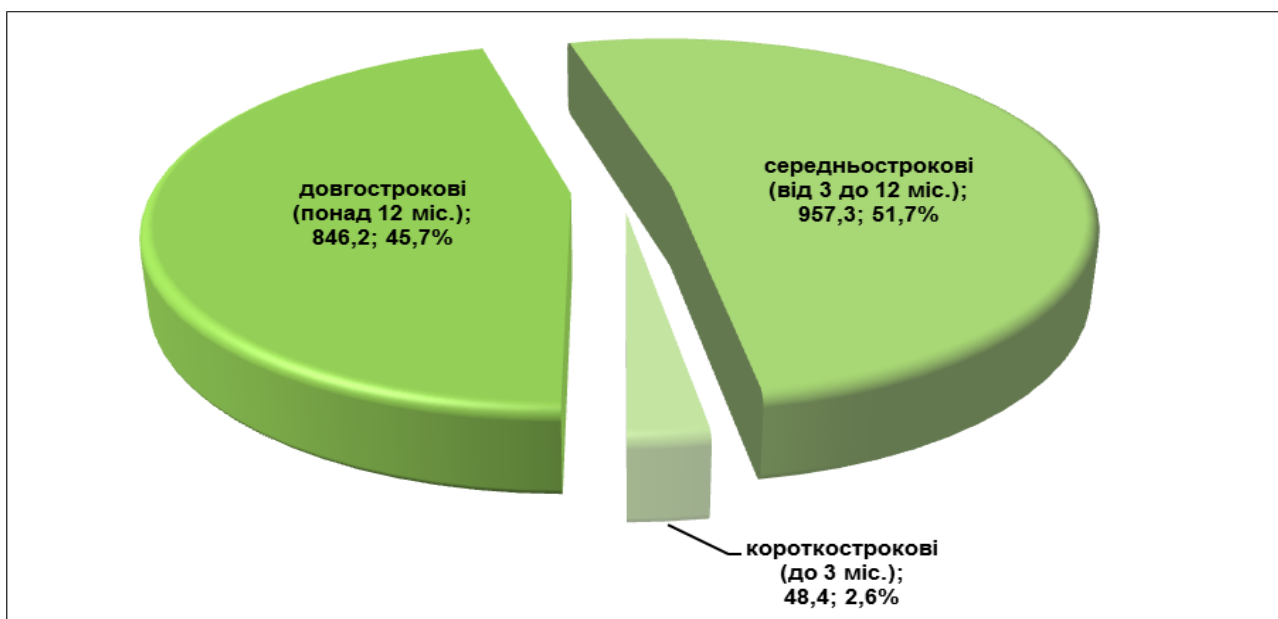


Рис.12. Структура кредитного портфеля кредитних спілок станом на 30.09.2016 (млн. грн.)

У структурі депозитного портфеля кредитних спілок найбільшу частку мають довгострокові внески (вклади) (понад 12 місяців) – 64,3% (539,7 млн. грн.), у тому числі внески понад 12 місяців з погашенням у поточному році становлять 235,5 млн. грн. (28,1%). Істотну частку – 29,8% (250,6 млн. грн.) – становлять середньострокові внески (вклади) на депозитні рахунки (від 3 до 12 місяців). Внески до запитання та внески (вклади) на депозитні рахунки на строк до 3 місяців становлять 2,0% та 3,9% відповідно.

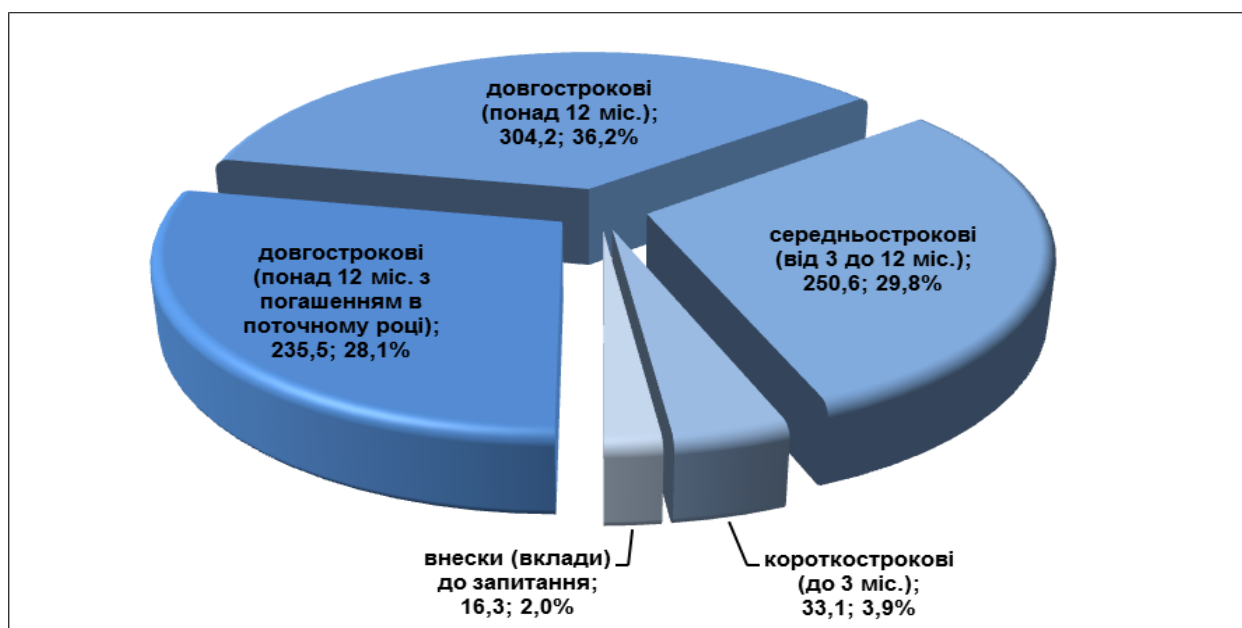


Рис.13. Структура депозитного портфеля кредитних спілок станом на 30.09.2016(млн. грн.)

Інші кредитні установи

Станом на 30.09.2016 кількість зареєстрованих інших кредитних установ становить 122, що на 21 одиницю, або 20,8% більше даного показника за аналогічний період 2015 року (станом на 30.09.2015 – 101 одиниця).

Система інших кредитних установ станом на 30.09.2016 порівняно з відповідним періодом минулого року демонструвала зростання показників діяльності.

Так, *активи* інших кредитних установ зросли на 33,7% до **21 483,8 млн. грн.** (станом на 30.09.2015 – 16 065,1 млн. грн.).

Капітал збільшився на 47,2% до **3 915,5 млн. грн.** (станом на 30.09.2015 – 2 660,1 млн. грн.).

Обсяг виданих кредитів іншими кредитними установами збільшився на 87,6% до **11 412,7 млн. грн.** (станом на 30.09.2015 – 6 083,1 млн. грн.).

Середньозважена річна процентна ставка за наданими кредитами становить 239,9% (максимальна процента ставка – 732,0%, мінімальна процента ставка – 1,0%).

Основні показники діяльності інших кредитних установ та їх динаміка зображені на рис. 14.

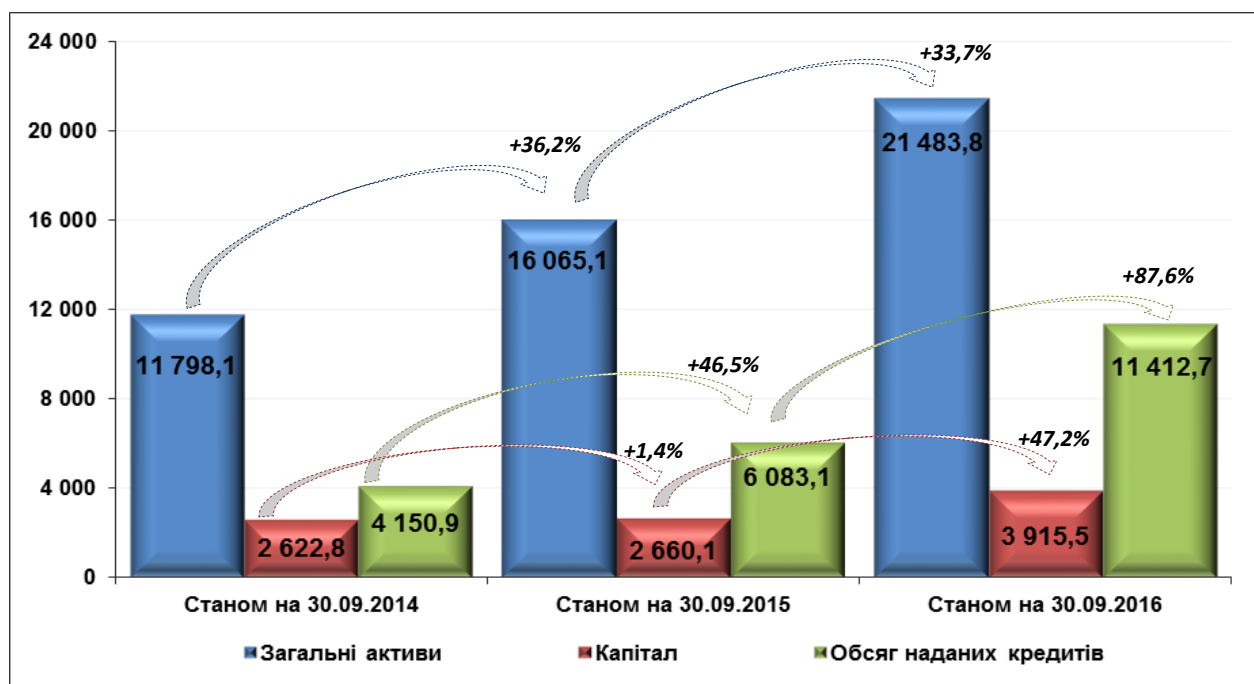


Рис.14. Динаміка основних показників діяльності інших кредитних установ (млн. грн.)

Юридичні особи публічного права

Кількість зареєстрованих юридичних осіб публічного права залишається незмінною – 30 осіб станом на 30.09.2016.

Активи станом на 30.09.2016 становлять **7 561,4 млн. грн.** та зменшилися порівняно з аналогічним періодом минулого року на 2 632,5 млн. грн., або на 25,8% (станом на 30.09.2015 активи становили **10 193,9** млн. грн.).

Найбільшу частку в загальних активах (74,9%) становлять активи Державної іпотечної установи (5 666,4 млн. грн.).

Капітал становить **1 674,2 млн. грн.** та порівняно з 30.09.2015 збільшився на 136,5 млн. грн., або на 8,9% (станом на 30.09.2015 – 1 537,7 млн. грн.)

Обсяг виданих кредитів юридичними особами публічного права станом на 30.09.2016 становить **6 191,8 млн. грн.**, що на 3 796,8 млн. грн., або в 1,6 разу більше, ніж за аналогічний період 2015 року (станом на 30.09.2015 – 2 395,0 млн. грн.).

Середньозважена річна процентна ставка за наданими кредитами становить 4,2%.

Основні показники діяльності юридичних осіб публічного права та їх динаміка зображені на рис. 15.

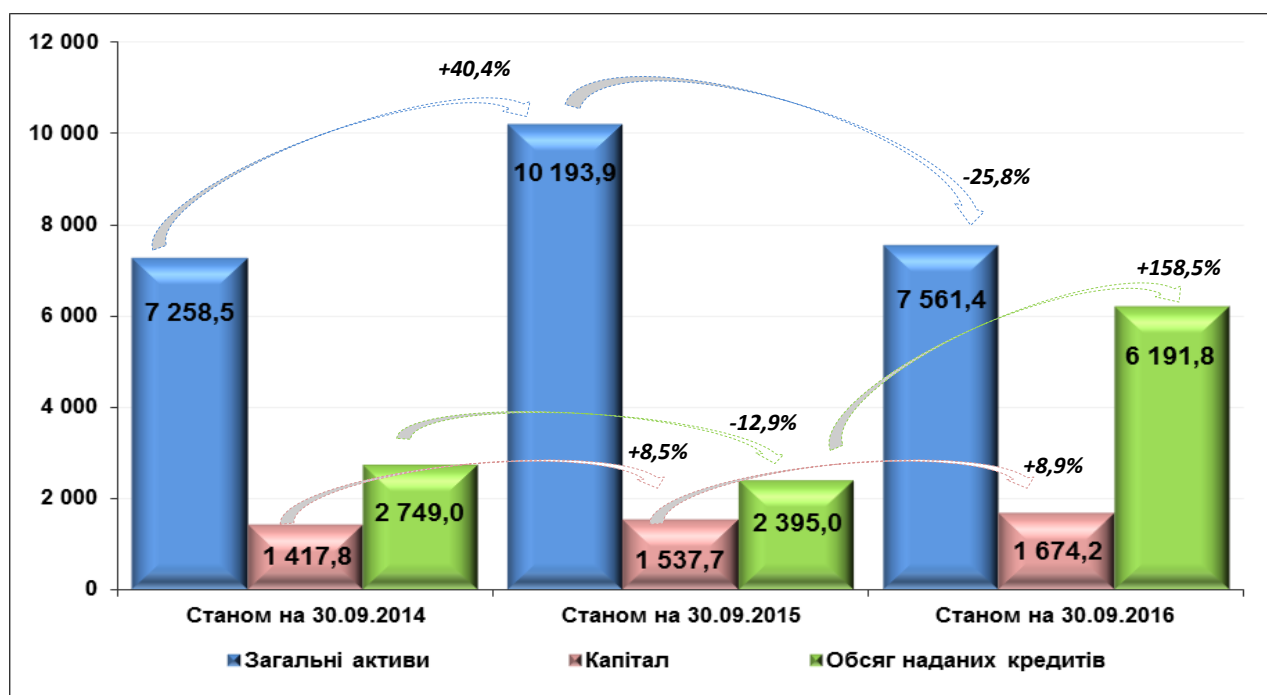


Рис. 15. Динаміка основних показників діяльності юридичних осіб публічного права (млн.грн.)